

VILÁGOS SÁG

KOLOZSVAR, 1948 április 14, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM 37. szám

Történelmi napokban

Népköztársaságunk legkövetkezősebben demokratikus erőt harcos szövetségbe egyesítő Népi Demokrácia Frontjának új alkotmánytervezetét tárgyalja a Nagy Nemzetgyűlés. Olyan alkotmánytervezet ez, amely szerves egységbe foglalja a falusi és városi kétkézi és szellemi munkások évszázados szabadságharcának véres küzdelmei árán elért eredményeit és megszüntetve a nagytőkés-földesuri osztálypolitikát, az államhatalom egyedüli lételeményesévé a dolgozó népet teszi. Ezzel hazánk történelmének új fejezete nyílik, az úszkös romokon új világ épül, a sokat szenvedett dolgozók pedig örökre lerázzák magukról az uralmas nyomorúság bilincseit.

A Nagy Nemzetgyűlés, mint az államhatalom legfőbb és egyedüli képviselői szerve, már befejezte az új alkotmánytervezet általános vitáját. A kétkézi és szellemi munkások megdönthetetlen harcos egysége zárt sorokban vonult fel a demokratikus harcok eredményének az ország alaptörvényébe foglalása mellett. Az ellenzék is, amely demokratikus Nemzetgyűlésünk elenyésztésben csekély hányadát teszi, kijelentette az általános vita során, hogy csatlakozik a demokratikus erők alkotmánytervezetéhez, mert ebben a fejlődés, haladás és jólét biztos zálogát látja.

Az alkotmány, amely kimondja, hogy minden hatalom a néptől származik és a népé, amely a munkát méltó helyére állítja, az állam gazdasági életének alapvető tényezőjévé és minden állampolgár becsületbeli kötelességévé teszi; az állampolgárnak nemre, nemzetiségre, fajra, vallásra, kulturális színvonalra vagy anyagi helyzetre való tekintet nélkül teljes egyenlőséget biztosít; szentesíti a férfi és nő teljes politikai, gazdasági, társadalmi és törvény előtti jogegyenlőségét és különleges védelmet biztosít az anyák és gyermekek számára; olyan keretet biztosít a demokratikus fejlődésnek, amely lehetővé teszi egy gazdaságilag hátramaradt országnak azt, hogy előrehaladott mezőgazdasági és ipari állammá váljék.

Az új alkotmánytervezet nemzetgyűlési vitája hatalmas fejlődést jelent hazánk politikai életében. A történelem során még sohasem fordult elő, hogy maga a dolgozó nép irányítsa sorsát és szabja meg az ország alaptörvényének irányelveit. A nép akaratából szentesített „felséglevelét” távol állott a dolgozó néptől. Az ország vezetését gőreszen kezében tartó, kizsákmányoló osztályok a nép szabadságát abban látták, hogy az emberi életkörülmények biztosítását kő munkásságot géppuskákkal fogadták, a szólásszabadságot büntetőben védtek, a kultúrát pedig az irástudatlanok arányos számának növelésével szolgálták. Ezen változatot az új alkotmány, amikor végét veti a kizsákmányolás lehetőségének.

Az új alkotmány egyidejűleg magában foglalja mindazt is, amit nemzetiségű téren három év alatt demokratikus kormányunk adott számunkra. Nemcsak hogy kizsákmányolásból megszabadított és állampolgárok lettünk három év alatt, hanem mint kötelességtudó hazafiak, mi is kivettük részünket az építő munkából. Résztvevőnk képviselünk révén az új alkotmány megalkotásából is az az alkotmány végleges és valószínűleg szentesített teljes egyenlőségünké.

Történelmi napok ezek. Egy ország felemelkedése és megújulása a gyászos emlékü múlt kizsákmányolása, elnyomása és szenvedése után. Mert az új alkotmány nyomában megvalósulnak majd mindazok a reformok, amelyek a dolgozó életviszonyainak emelését jelentik és még szorosabbra fogják azt a harcot egyesíteni, mely az emberi jogokat létszámpárral imperializmus ellen kell a tartós békéért és boldog jövőért.

Nincs többé törvénytelen gyermek

Kiseb módosításokkal az alkotmány 73 szakaszát szavazta meg eddig a Nagy Nemzetgyűlés

BUKAREST. (Agerpress.) — A Nagy Nemzetgyűlés április 12-én, hétfőn délelőtt megkezdte a Román Népköztársaság alkotmánytervezetének részletes és szakaszonkénti vitáját és megbeszélését.

Az ülés ünnepi hangulatú volt és méltó a Román Népköztársaság új és végleges alkotmánya történelmi jelentőségéhez. Az ülésen Csikó Nándor, a nemzetgyűlés egyik alelnöke, a Magyar Népi Szövetség képviselője elnökölt.

Ferascikescu-Bolacanu képviselő terjesztette elő az alkotmánytervezet felülvizsgáló bizottság jelentését. Az elnök feltett kérdésére a Nagy Nemzetgyűlés határtalan lelkesedéssel és egyhangúlag általánosságban elfogadta a javaslatot, majd a nemzetgyűlés tagjai egymás után járultak a szavazóurnához, hogy szakaszonként is megszavazzák az új alkotmányt.

Constanta Uracium képviselő a tervezet első szakaszánál a következő megbeszélést ajánlotta: „A Román Népköztársaság, népi, egységes, független és önálló (szuverén) állam.” Az eredeti szöveget tehát kiegészítették az önállóságot, önrendelkezési jogot kifejező „szuverén” szóval.

A Nagy Nemzetgyűlés a kiegészítés elfogadása után megszavazta a 2., 3., 4. és 5. szakaszt, a 6. szakaszt Ion Őszes javaslatára kisebb módosításokkal.

sal szintén megszavazták. Változatlanul elfogadták az eredeti szövegében az alkotmánytervezet 7., 8., 9. és 10. szakaszait, majd a 11. szakaszt Ion Törbence javaslatára kiegészítették. Változatlanul elfogadták és megszavazták a tervezetet egészen a 20. szakaszig, melynek szövegét Petre Bocuta kiegészítéssel a következőképpen állapították meg: „Az állampolgárnak joga van a pihenésre. A pihenés jogát biztosítja a munkások szabadidője, a törvény szerinti fizetett szabadság, a pihenőidőszakok, szanatóriumok, kórházak, klubok, sporttelepek és különleges berendezési intézmények megszervezése.” Az eredeti

szövegből a „sporttelep” szó hiányzott. A 21., 22. és 23. szakaszokat a bizottság megbeszélésében fogadták el. A 24. és 25. szakaszoknál kisebb módosításokat eszközöltek, míg a 26. szakasz Vlarga Elena képviselő javaslatára a következő megbeszélésében szavazták meg: „A házasság és a család az állam védelmét élvez, valamint a 12 éves alatti gyermekek is törvényben megállapított kártalanulást élveznek. A szülőnek a házasságon kívül született újszülöttekkel szemben ugyanolyan kötelességei vannak, mint a házasságból születettekkel szemben. Csak az

állami szervek részéről végzett anyakönyvi műveletek érvényesek.” A délelőtti ülés ennek a szakasznak megszavazásával véget ért. A délutáni ülésen folytatták az alkotmánytervezetnek szakaszonkénti vitáját és megbeszélését.

A délutáni ülésen Petro Constantinescu-Jasi elnök elnökölt. A Nagy Nemzetgyűlés kisebb módosításokkal megszavazta az alkotmánytervezet 27-74. szakaszait.

A ma, április 13-án, kedden délelőtt 10 órakor megkezdett ülésen folytatták az alkotmánytervezet hátralévő szakaszainak megvitatását és megbeszélését.

Új üzleti záróra lépett érvénybe

Kolozs, Torda, Szamos és Alsófehér vármegyékben

KOLOZSVAR. — A kolozsvári alkalmi üzletesség, 1948 április 12-től, hétfőtől kezdődően, Kolozs, Szamos, Torda és Alsófehér vármegyékben, a kereskedelmi vállalatok, áruházak, műhelyek, valamint kereskedelmi és iparvállalatok irodái részére, munkanapokon, az alábbi zárórendet állapította meg: Délelőtt 8-1 óráig, délután 4-7 óráig tartanak nyitva:

Kicsinyben és nagyban kereskedések, ugymint: készáru, diszműáru, rövidáru, fűző, kalap, kézimunka, pamut és fonál, cipő, bőr, szij, kefe, kosárfonó, ezüstáru, órák, butor, kárpitos, dizsletáru, üvegáru, porcellánáru, háztartási cikkek, utazás és sportcikkek, ecsernyő, leggyver, könyv, hangszer, fényképezési cikkek, egészségügyi, ortopéd és látvány, rádiókészülékek eladásával foglalkozó üzletek, gazdasági gépek eladásával foglalkozó kereskedések, magkereskedések, ablaküveg, kályhák, gépkocsialkatrész, motorkerékpár, kerékpár, műszaki és villamosági cikkek eladásával foglalkozó üzletek, traktorok, mezőgazdasági gép és szerszámkereskedések, borászati, szőlészeti és gyümölcsészeti gépek és szerszámok eladásával foglalkozó kereskedések, illatszertárak, építkezési anyagok eladásával foglalkozó raktárak, mész, cement, téglaraktárak, építkezési és kohászati, ruházati és festő üzemek, ollató raktárak,

vas- és festékkereskedések, festmények és műértékek, szőnyegok, ékszerek és prémek eladásával foglalkozó kereskedések, valamint gyógyszerok nagyban eladásával foglalkozó kerakatok.

A fenti kereskedések Kolozs, Szamos, Torda és Alsófehér vármegye összes helységeiben Torda város kivételével, minden szombaton délután zárva tartanak. Torda városában pedig, minden szerdán délután kötelesek zárva tartani.

ERŐSZAKKAL IS URALMON AKAR MARADNI DE GASPERI

RÓMA. (Rador.) De Gasperi jelenlegi kormánya nem titkolja azon szándékát, hogy az április 18-i választások eredményétől függetlenül, kormányon maradjon.

Az „Associated Press” jelentése szerint, De Gasperi, szombaton, Pisában tartott beszédében, a választások után is az új parlament összehívásának szándékát jelezte, a következőket mondta: — En erőszakkal is uralmon maradok.

De Gasperi kijelentette, hogy nem fog visszaretenni semmilyen intézkedéstől, amely lehetővé teszi, hogy a keresztény demokraták és a többi kormánypartok uralmon maradjanak.

Az angol Intelligence Service készítette a hírhedt M-tervet

BERLIN. — Az elmúlt hónapokban olyan nagy port felvert ugynevezett M-terv háttérét leplezték most le a hatóságok. A leplezés folytán kiderült, hogy a hírhedt M-tervet, mellyel kapcsolatban az imperialista propaganda azszal vádolta a Szovjetuniót, hogy a nyugati övezetekben sztrájkokra és szabotázásokra hívja fel a dolgozók millióit, nem más mint hamisítvány, mellyel egy német ember készítet az angol Intelligence Service felhívására és megbízásából. A terv előkészítőjét letartóztatták.

A munkásság a forradalmárok oldalára állott Kolumbiában

Ekeseredett harcok a fővárosban

BOGOTA. — Kormánykörökből érkezett jelentés szerint Kolumbiában mindenütt súlyos harcok folynak. Különösen ekkeseredett küzdelem folyik a főváros területén. A forradalmárok bombákat dobáltak az amerikai nagykövetség épületére. Az amerikai állampolgárokat repülőgéppel szállítják el az országból.

A kolumbiai szakszervezetek tanácsa felszólította a munkásságot: fogjon fegyvert a forradalom sikerének biztosítása érdekében.

A dollárimperializmus jegyében összeült panamériai konferencia, a „Newyork Times” tudósításának jelentése szerint felszólítottak tekintetű. A résztvevők egymásután távoznak Bogotából. Valószínű, hogy az értekezletet valamelyik más államokkal államban, esetleg Panamában vagy Kubában folytatják.

zettekben sztrájkokra és szabotázásokra hívja fel a dolgozók millióit, nem más mint hamisítvány, mellyel egy német ember készítet az angol Intelligence Service felhívására és megbízásából. A terv előkészítőjét letartóztatták.

Julius vért ország kongresszusai össze Wall ce pártja

WASHINGTON. — Wallace elnökjelöltségének támogatására alakult országos bizottság elhatározta, hogy ez év július 24-25-én Philadelphian országos alakuló gyűlést hív össze.

Ezen a gyűlésen állapodnak meg hivatalosan a harmadik amerikai párt megalkotásában.

A gyűlésen fogják megítélni az elnökválasztásra a jelöltségeket is. Wallaceot jelölik elnöknek, míg az alelnöki tisztviselő Taylor szenátort fogják jelölni. Az országos bizottság egyidejűleg tiltakozást jelentette be az Egyesült Államoknak az orosz választásokba történő beavatkozása miatt és arról mind a hat orosz pártot, valamint az orosz képviselőház elnökét táviratban értesítette.

Három szabadtéri színpadot építenek az országban

BUKAREST. — Lepétesülések szerint a művészeti minisztérium és a színházak vezérigazgatósága terveket tanulmányoz, amelyek értelmében, önkéntes munkabrigádok, három nagy szabadtéri színpadot építenek Brassóban, Temesváron, illetve Konstancában. A szabadtéri színházak, amelyek tízezer-nyi nézőt tudnak befogadni, egyaránt alkalmasak lesznek színházi előadások és hangversenyek rendezésére.

Román népművészeti kiállítás nyílt meg Szófiában

SZOFIA. (Rador.) — A Bolgár-Román Társaság rendezésében román népművészeti kiállítás nyílt meg a szófia város háza ki-

állítás termében. Az ünnepélyes megnyitón résztvettek a bolgár kormány, a román, magyar, jugoszláv követség, a bolgár művészeti és sajtóélet képviselői, diákok, a Szófiában élő román mérnökök és sokan mások.

Stefan Cleja szófia román követ a román és bolgár nép közötti, a török megszállás ideje óta meglevő hagyományos kapcsolatokra mutatott rá. Ezután a Román Népköztársaság eredményeiről szólva, hangsúlyozta, hogy míg nyugaton a militarista pszichizist teremtenek, a népi demokrácia országában és a Szovjetunióban a népek a békés építő munkának szentelik erejüket. Beszédét a két népnek a tartós békéért és a boldog életért való tevékeny tényezőt jelentő együttműködése virágzását és erősödését éltetve fejezte be.

Dr. Ivan Stefanov bolgár pénzügyminiszter, a Bolgár-Román Társaság elnöke megnyitó beszédeiben hangoztatta, hogy a román nép művészetét bemutató kiállítás hozzájárul a két nép még jobb közlekedéséhez és kölcsönös megismeréséhez, melyet a Népi Demokrácia Frontjában egyesült romániai demokrata erők győzelme is jelencékenyen mélyített. A kiállítás azért is értékes, mondotta, mert a legteljesebb művész, — a nép természetes széppérvétékét tükrözi.

Dr. Ivan Stefanov bolgár pénzügyminiszter, a Bolgár-Román Társaság elnöke megnyitó beszédeiben hangoztatta, hogy a román nép művészetét bemutató kiállítás hozzájárul a két nép még jobb közlekedéséhez és kölcsönös megismeréséhez, melyet a Népi Demokrácia Frontjában egyesült romániai demokrata erők győzelme is jelencékenyen mélyített. A kiállítás azért is értékes, mondotta, mert a legteljesebb művész, — a nép természetes széppérvétékét tükrözi.

A kilencedik szimfónia Kolozsváron

A húszas években műkedvelő zenekarral és kórusral került először nyilvánosan Kolozsvárra bemutatásra Beethoven utóérhetetlen alkotása. Akkor Rezik szervezte meg az előadást és Dohnányi hozta le Pestről, hogy azt elvezényelje. Ez a vállalkozás inkább merész volt, mint művészi és csak arra volt jó, hogy halvány képet adjon a kilencedik szimfóniáról, melyet a Magyar Színházban játszottak.

Beethoven óta minden zeneszerző kísérletezett azzal, hogy magyítja a maga kilencedik szimfóniáját, de haszontalan, mert e műfaj nem tudott azóta sem magasabb eszmévilágba lendülni. A kilencedik egyetlen és egyedülálló maradt. Csak követői akadnak, de nem folytatói. Beethoven a zenei kifejezőmód első igazi demokratája. Szemben senki sem tudta hangokba önteni az ember szabadság iránti vágyát, és testvéri egyesülésének szükségességét. A francia forradalom gondolatcsokra a „Szabadság,

egyenlőség, testvériség” a kilencedik szimfóniában ölt zenei formát és egyben fejedhetetlen alakot, ezért a mű nagy jelentősége az emberi műveltség történetében.

Az előadás a rendelkezésre álló eszközök mellett sokkal jobb is lehetett volna, szintűgy a harmadik Leonora nyitány is, de már a bemutató ténye olyan nagy fontossága, hogy hallgatásra kényszeríti a bírálót.

A kilencediket éppen mély eszmei tartalma miatt volna kívánatos még ez időnyben kétszer megismételni: külön mérsékelt belépődíjak mellett a dolgozó tömegeknek és külön a tanuló ifjúságnak. Mervehetetlen kár lenne, ha az előkészítésére szánt fáradságos munka, kamatoztatlan maradna.

LAKATOS ISTVÁN IMRE

vezesse egy jobb világba, az öröm országába, a testvéri egyesülés boldog állapotába, melyet csak a munka, a béke és szeretet nyújthatnak. Beethoven a tartalmas életet jelöli meg a boldogság és öröm felé vezető ut irányának.

Megnyílt Tordán a népbírák iskolája

TORDA. — A népbírák iskoláját ünnepélyes keretek között nyitotta meg Rata Dumitru, a törvényes elnök. Megnyitó beszédeben üdvözölte a jelenlevőket és ismertette azoknak a nevéit, akiket az igazságügyminiszter előadójaként nevezett ki a tordai népbírák iskolájába. E kinevezettek a következők: Simionescu Ion igazgató, Corneaga Andrei, Ausländer Max, G. I. Popescu, Sebastian Repede és Dregan Teofil. Végül Simionescu Ion, az iskola

igazgatója emelkedett szólásra és megnyitónak nyilvánította az iskolát, melynek nagy jelentőségére felhívta a jelenlevők figyelmét. Ezután dr. Repede, az ügyvédi testület elnöke mondott köszönetet a népbíráknak a pontos megjelenésért és lelkesedésért. Végül a népbírák részéről Avram Iancu mondott köszönetet a kormányának, mert lehetővé tette a dolgozók számára az igazságszolgáltatásba való bekapcsolódást.

Azóta sokat változott városunk zenei képe. Állandó, hivatásos zenekarunk van, melynek fenntartásáról az állam gondoskodik, hála a demokráciának. Az „Ardealul” Filharmonikus zenekar is nagyot fejlődött az utolsó három évben. Ez az egyetlen, úgy látszik, elég érettnek érte magát ahhoz, hogy a kényes mű előadására vállalkozzon. Az énekarok (Az Ardealul, az Opera és Román Konzervatórium együttes énekkar) és szólisták (Liviu Siliághi, Olimpia Vancu, Alex. Recoltea, V. Tatar) betanításának igényes munkájára Lucian Surlasiu karmester vállalkozott, míg az egész mű összefogására és vezénylésére Mircea Bărsan bukaresti zenei főigazgatót kérték fel. Az esemény jelentőségét dr. Toduta Sigismund ismertette bevezető műsorismertetésében.

Az előadást hihetetlen érdeklődés előzte meg. A lapok napokig értekeztek a beethoveni műről és így természetesnek vehető, hogy szombaton este az Egyetemi Dókház nagyra méretezett díszterme roskadásig megtelt közönséggel, mely lelkesedéssel és várakozással tekintett a nem mindennapi kolozsvári zenei esemény elé. Nem hiányzott erről a hangversenyről senki sem, akiben sikerényi zenei ösztön él és valami módon jegyzet futhatott.

Mi a kulcsa annak, hogy Beethoven jelentősége korunkban oly nagyot nőtt? Ha egy Haydn-, vagy Mozart-művet hallunk arról azt állítjuk, hogy zenéjük „isteni”. Ez a megállapítás nem taldt Beethoven muzsikájához, melyre azt kell mondjuk, hogy „emberi”. Vele vonul be a zeneművészetbe az emberi-elem. Beethoven szíve az egész emberiségért dobogott, mint Shakespeare-é, Michel-angelóé, Cervantesé, Swifté, Madáché, vagy Goethe-é. A zeneművészetben Beethovenig a vallásos, istenes elem volt az uralkodó. E mellé tör út magának a bonni títán művészetében az ember sorskérdése, küzdelme, harca, bánata és mindent megváltó öröme. Ennek keresi és találja meg Beethoven kifejezési formáját a kilencedik szimfóniában, melyben befedi csodálatos csillagbolygókkal nagy művét. A szimfónia első három tételében, az emberi sors fauszti küzdelmeinek kifejezésére a zenekar eszközei elégszemesnek bizonyulnak, de az öröm kitöréséhez már emberi hangra volt szüksége. Az utolsó tételben az általános ismert beethoveni küzdelem az emberi sors kérdéseinek zenei formálásával kapcsolatosan f. l. oldódik Schiller ódájának megzenésített szavaiban.

Soha időszerűbb a kilencedik szimfónia nem volt, mint ma, mikor az ember sorsának formálása saját kezébe került. Örömmel hangjal szállanak az emberiségre, mikor Beethoven és Schiller a világ minden emberének testvéri ültelkezéséről énekelnek ünnepelően, mámorosan. Ennek az egyesülésnek boldog állapotát dicsőíti a kilencedik szimfónia zárókórusa és magánénekeset. A bariton szóló ezt így vezeti be: „Barátaim, miért a bűn hang? Örömmel mámorosabb, végigboldog dalra jött Beethoven meg akarja jelteni az egész emberiséget, hogy

A Bolyai Tudományegyetem művészettörténeti szemináriumának a tanulmányi kiállításai közül kétségtelenül a harmadik, a Zsögödön élő Nagy Imre tegnapi nyílt rajzképzőiskolája a legérdekesebb. A dési Jenke János képein keresztül a magába fúlado kisváros állóvíz-hangulatát, vedlő házáit s a mögöttük sajjó, munkáló s nap felé reménykedő életek sejtetését hordozó első kiállítás s marosvásárhelyi képművészek életétől eltérve műveiknek háttérben szép

együttesét csokorba fogó második után, ez a harmadik mostani — Nagy Imre tussal, ceruzával remekelt rajzai — arcok, kezek, testek, mozdulatok, hangulatok egy-egy villanását hozzák elének, az élet mindennapi valóságát kis életrészek résein keresztül, már-már káprázható élethűséggel s biztató derűsen.

A ceruza- s tusrajzok, vázlatok e kiállítás keretében foglalt gyűjteménye a rajzoló művész fejlődésének negyedszázados pompás ivérül, vázlat maga is. A szerencsés kézzel válogatott darabokon át jól követhető a művész útja, mely a kezdeti öncélú formák, rézkarcszerűen legapróbb részletig kidolgozott képek után, hatalmas lendülettel s már tökéletes ostromló igénytel tér át az összesítő vonalak szűkszavú ékes lényegmondására, eldobva, elhagyva mindent, ami felesleges, vagy éppen zavaró.

Ezzel, a csak a lényegért nyúló fegyverrel járja az életet Nagy Imre s rugózt közvetlen közelből egy villanást, tűnő mozdulatot, a szemek önfelcélú őszinteségét, a kezek póztalan adakozását, álomba nyúlókodó pihenést, tudós mordság mögött a szeretettel jövő s szeretetváró gyermekket, a művész alkotásba lendülését az ihlet és tett keskeny küzdelemben, a pártor arca ráncain a napfényt, óragasszony tán ifjúság felé tekintő megenyhült nosztalgiaját, a tánchoz feszült láb vig utjongását, docskoros kisfiú ábrándozását — minden keretben egy-egy villanás, parányi részlet, mely mögött azonban az egész messzeható távlata né, el a részlet hívása nyomán.

A csafrahtalanság s életközelség mellett a biztosság a legjobban jellegzetessége művészetének. Eberem, nem rezendó kézzel tűzi tolla, ceruzája hegyére a mozdulatok bő szövevényéből azt az egyetlen-egy mozdulatot, melyben tartalom szerint benne van a körülötte rajzó többi mind. S ugyanilyen biztos né-

A „Fekete macska” MNSz-műkedvelők előadásában

KOLOZSVAR. — A MNSz színjátszó csoportja e hó 27-én tartja második bemutató színelőadását. Színpadra kerül Asztalos István „Fekete macska” című színműve.

Tekintettel az előadás iránti nagy érdeklődésre, már most felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy jegyét időjében váltassa meg. Jegyek elővételben a MNSz megyei szervezete pénztáránál (Molotov-utca 16) váltakozhatók. A MNSz olesó helyárakat állapított meg, hogy ezzel is lehetővé tegye minél több érdeklődő részvételét.

Az Ifjúsági Világ-azüveleség tükárnője Bukaresztben

BUKAREST. — Az Ifjúsági Világ-azüveleség egyik tükárnője, Hookham Kutty vasárnap Bukaresztbe érkezett, ahol hogazabb időt fog eltölteni. Az Ifjúsági Világ-azüveleség tükárnője felkeresi munkahelyeiken az önkéntes ifjúsági munkacsoportokat. Hookham Kutty, mielőtt Bukaresztbe érkezett volna, Albániában, Bulgáriában és Jugoszláviában tett látogatást.

Népi dal- és táncverseny Kisküküllő megyében

DICSŐSzentMARTON. — Kisküküllő megye székhelyén Dicsőszentmártonban népi dal- és táncversenyt rendeztek április 4-én a Petőfi Alap javára.

A versenyen Nagy József református lelkész, a MNSz megyei köznevelődési felelőse nyitotta meg. Magyar és román nyelven méltatta az ünnepség és a verseny célját; a népi kultúra ápolását. A dalversenyt Gálfalva ifjai nyerték meg,

közvetlenül utánuk Csávás és Sáros község dalárdái, majd Sövényfalva énekesel következtek. A színjátszó versenyben Kiskend község színjátszó csoportja lett az első, második Dombó, harmadik Balásfalva színjátszó csoportja lett.

A táncversenyt a Dombó községbeli tánc csoport nyerte meg, mögöttük sorakoztak fel a Bethlenszentmiklósi, buzásbocsárdi és péterfalvai tánc csoportok.

Két film NYOMORULTAK (Popu.ar)

Viktor Hugo halhatatlan regényének ez a második filmváltozata, amit Kolozsváron bemutattak. Jean Veljan szerepelt ebben a változatban is Harry Baur

játssza tökéletes művésziességgel. A film képiességből előző változatánál összesen nagyobb és technikai hiányosságait. Néhány jelenete ugyan kissé túl van rendezve. A rendező a nagy író romantikus stílusát változtatásokat eszközölt. Viktor Hugo romantikus realizmusát mindinkább az utóbbi felé toltta.

A felvételezés szokatlan a franciáktól, kerülik a hatásközlésre irányuló „premier plan” felvételeket. A film a francia filmművészet ez újabb remeke élményt jelent. Érdeklődéssel várjuk második részét, ami a jövő héten kerül bemutatásra.

Fernandei a világ körüli (Rio)

Fernandei régi ismerőse a mozilárogató közönségnek. Hosszu évekkel ezelőtt a mozi vászánán már láttuk kalandjait. A most pergerett film messze mögötte marad az előbbieknak, kevésbé mulatságos, kevésbé ütleges, mint azok voltak. Célja csupán szórakoztatás, de ennek sem tud eleget tenni.

Az Allami Magyar Színház és Opera közleményei

Három napig van még műsor a szebbnél-szebb Strauss melódikából összeállított muzsikájú, humorral bőven átszőtt, kedves meséjű operett, a „Kék Duna”, amely az elmúlt héten sorozatos sikerrel szerepelt a színház műsorán és vasárnap is telt házat vonzott.

Sellay Margit, Egged Joli, Bercezy Magda, Kömives Ilona, Szentés Ferenc, Szendrey Mihály, Sugár Jenő, Hevesi Miklós és Sobesi Péter játsszák a darab főbb szerepeit, de az énekkarnak, nemkülönben a zenekarnak is méltó feladat jut e látványos nagyoperettben, amelyben külön kiemelkedik Szabóray Zoltán szép balettléje, amelyet Topán Lulu és Szabóray táncolnak a balettkar élén.

Csöke József gondos rendezése, Szabó Ica karnagyi munkája és Szakács György ötletes újszerű színpadképei fokozzák a „Kék Duna” megérdemelt sikerét.

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI MŰSORA: ES OPERA MŰSORA:

Kedden este fél 8 órakor: Kék Duna. Szerdán este fél 8 órakor: Kék Duna. Csütörtökön este fél 8 órakor: Kék Duna.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

Április 14-én, szerdán: Trabado. Előadás a munkásság részére. Április 16-án, pénteken: Pillangó kisasszony. Április 17-én, szombaton: Madarász. A jegyek árusítását ezekre az előadásokra április 14-én este 8 órakor kezd meg az Allami Opera pénztára.

CAPITOL: Tarzan I. része. Tarzan legnagyobb kalandjai. Főszerepben: Hellmann Brix. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. CORSO: Bűn nélkül bűn. Nagy társadalmi dráma. Román és magyar felirattal. Április 14-től közkívánatra a legszébb szovjet színes film: A kővirág. Új kópia. FORUM: Asszonyok, nyissátok ki szeméket! NÉPMOZGO (Popu.ar): Nyomorultak. RIO: San Demetrio. SELECT: Az elterített boldogság. (Simphonie Pastorale.) Főszerepben Pierre Blanchair és Michel Morgan. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. URANIA: „Illy” (Williams Boyd.) A becsület lovagja.

Mi a magyarázata a titokzatos porfelhőnek?

KOLOZSVÁR. — Tegnap reggel a gondos családanyák így szölköztek hazulról eltávozó férjeikhez és gyermekeikhez:

— Vigyetek esernyőt. Nem látjátok, milyen borult az idő?

A családanyák tévedtek. A Kolozsvár felett lebegő felhő nem csőfelhő volt, hanem nálunk emberemlékezet óta nem tapasztalt hatalmas porfelhő, melynek eredetéről a legkülönösebb és legvadabb hírek keringtek városzerte. Hogy megértsük e különös és szokatlan természeti jelenség okát, felkerestük ifj. dr. Xantus János egyetemi tanársegédet e kérdések legkíváncsiabb szakértőjét, akit már hajnal óta a legkülönösebb egyesületek és magánosok zaklatnak, e kérdés megvilágítása céljából. A szakértői vélemény egyenesen meglepő:

— Ma hajnalban jöttem haza diákjaimmal a kisbányai havasról, ahol április 11-én szokatlan tümenyt észleltünk. Hatalmas gyűrűt láttunk a nap körül és ott, 1350 méter magasságban ugyanilyen porfelhő volt, mint a városban. Még érdekesebb volt, hogy délen a scarisoarai barlangnál járva, félelmetes sötét felhőt láttunk közeledni délkeleti irányból. Diákjaim sürgették a továbbmenetelt, mert azt hitték, hogy nagy zivatar közeledik felénk. Ebből azonban semmi sem lett, mert az egész vidéket alkotó sötétség borító óriási felhő porfelhőnek bizonyult. A felhő becslésem szerint 15—20 kilométer távolságban fedte az eget, és 1300—1500 méterig volt észlelhető. Kolozsvárra hazaérkezve, azonnal kimentem Szamcsfalvára, ahol beszélgettem az ideérkezett bukaresti repülőgép pilótájával. Elmondta, hogy Bukarestben napfényes idő van és a porfelhő 2000 méter magasságban már nem észlelhető.

— Az itteni meteorológiai állomáson — folytatja érdekes nyilatkozatát Xantus János — minden reggel 8 órakor léggömböt bocsátanak a magasba, melynek segítségével megállapítják a szél irányát. Megállapították, hogy 500 méter magasságban enyhe délnyugati szél van. 1000—1600 méter magasságig északi és északkeleti irányú volt a szél, viszont 1700 méter magasan déli-délkeleti irányú és mindössze 3—4 kilométer sebességű. Ennek a megállapításnak azért van nagy fontossága, mert a szél irányából lehet meg tudni, hogy a homokvihar (mert minden valószínűség szerint arról van szó) milyen irányban tombol és milyen irányból hozza hozzánk az egész Észak-erdélyt beborító homokfelhőt. Ha még sikerül összekötnünk több európai meteorológiai állomással, megállapíthatjuk, hogy mennyiben tapasztalnak hasonló jelenséget máshol. A legvalószínűbbnek látszik, hogy szíriai homokfelhővel állunk szemben, mint ezt a délkéleti szél jelenségéből megállapíthatjuk, ha a térképre nézünk. Az orosz stepékről is szokatlan hasonló homokfelhő érkezik. De akkor, ha keletről jön a szél. A nyitott ablakhoz megyünk, ahol kis üvegdarabok és egy tükrölap fekszenek a párkányon. Közönséges nagysággal is megállapítja a szakember, hogy a pillanatok alatt bepározdott üveg és tükrödarabokon kvarcos homokszemcséknek fekszenek, azonban némi hamupor is van a lemezekben. Ebből az következik, hogy a legvalószínűbbnek látszó homokvihar-elmélet a további vizsgálatig nem százszázalékos bizonyosság.

1883-ban, mikor a Krakatau szandó-öccsén tűzhányó kitört a 6 teljes héten keresztül észlelték a világ különböző pontjain hasonló porfelhőket, mert az irtózatos erővel vulkánikus kitörés egész földgömbömléket porral árasztotta

el. Lehetséges tehát, hogy a föld valamelyik pontján borzalmas erdő-vulkánkitörés történt.

— Hogy e por rendkívüli sűrűségét érzékeltessük, elég a következő hasonlat: egy köbmilliméter levegőben rendszeres körülmények között 2000—3000 porszemcske van. Egy meteorológiai készülék segítségével végzett kísérlet szerint megállapítható, hogy tegnap egy köbmilliméter levegőben 4—5 ezer rendkívül finom, semmiesetre sem itteni eredetű porszemcske lebegett, amely ugy elcsögteti tette az időt, hogy délen 1-kor olyan sötét volt, mint máskor este 6-kor, borult idő esetén.

— Hasonló jelenséget idézhet elő még óriási meteor szétrobbanása is.

— E szokatlan jelenséghez hasonlókat jegyez fel a történelem. A bibliai mágnésos nem volt más, mint ilyenzerű vihar által felkapott zuzmók égből hullása. Apróbb állatok is felkaphat ilyen vihar, békákat és egereket, melyek sok kilométerrel távolabb hullanak le a babonás lakosság rémületére. A középkorban észlelt „véreső” sem volt más, mint homokfelhőn át lehulló eső, melynek vízeseppjait a porszemcske vöröses színe pirosra festette. Az ék-cri emberes boszorkányként égették el sok ártatlan embert

emiatt, mert rájuk fogták, hogy ők okozták a véresőt.

— Az egészségre a jelenleg Kolozsvár felett lebegő porfelhő rendkívül veszélyes. A gyermekek és a felnőttek is könnyen gátlanak, mert a mikroszkopikus homokszemcsék minden baktériáriumhoz, s a nyálkahártyákra telepedve, komoly bajt okozhatnak. A tudóhajos emberek különösen veszélyes az ilyen idő, amely egészen minden napos Olaszországban a sírókko alkalmával, és főleg Északafrikában.

— Vajjon meddig tart ez az idő? — hangzik az utolsó kérdés.

— Csak eső vagy szél oszlathatja el. Remélhetőleg — fejezi be informátorunk a beszélgetést — meteorológus társammal végzett kísérleteink és főleg az európai rádiójelentések meghallgatása után holnap, holnapután teljes bizonyossággal tudni fogjuk, hogy mi okozza a rendkívüli jelenséget, mely ismétlem, minden valószínűség szerint idáig áramló szíriai homokvihar tünete.

A budapesti rádió ma, keddi reggeli adásában közölte, hogy a meteorológiai intézet a városra eszékedő nagy porfelhők miatt, pontos megfigyeléseket nem végrehajtott.

Több és olcsóbb szenet az országnak!

BUKAREST. (Agerpres.) — Az aninoszai bányászok, akik a termelési versenyben már hetedszer nyerték meg a vörös zászlót, felhívást intéztek az ország bányamunkásságához, hogy május 1-e, a munka nemzetközi ünnepnapja megemlékezésére újabb termelési versenyben vegyenek részt.

A versenyfelhívásban az aninoszai bányászok utalnak arra: a magyarországi munkaverseny célja az, hogy az ország ipari élete számára minél több és olcsóbb szenet termeljenek és ezzel meggyorsítsák az ország gazdasági helyreállításának ütemét.

Mi is többet és jobbat akarunk termelni!

A magyarlónai földművesek kalákában felszántották a hadiözvegyek és a szegények földjét

MAGYARLÓNA. — (Kiküldött munkatársunktól.) Vasárnap reggel, az enyhe április idő ingujjra vetkezte a valójáról. A mező új, tavaszi ruhába öltözött gyönyörködési a szemlélő. Messziről a felszántott földnek barna barázdái villogtak. Magyarlóna határában megörbödött háttal igáskülöklök és ekére hajló emberek mozogtak, mint valami jártékigérák. Nem egy-kező, itt-ott elvétve, hanem sűrűn egymás mellett, szinte egymással versenyezve szántanak. Ezen a vasárnapon Magyarlóna földművesei uem pihentek.

A Kolozsvár—Ngyvárad között ki-gyöző műút mellett Szalmári János Pé-ter reggelijét fogyasztotta. Állatai az ut szőlőről rágták a kisarjadat füvet. A földbe akasztott eke nyomán felszakasztott fekete föld fényesen párlott a kora reggeli órában. Régi ismerősként köszöntöttük rá a reggelt.

— Vasárnap is dolgozunk, mert tavasz csak egyszer van, egy évben és ünna-gykor ellen vétenék, ha ezt az időt ki nem használjuk — mondja magyarló-lag, miközben jóízűen nyeli a szalonát és kenyereket. — Na meg verseny is van — teszi hozzá. — A szomszéd megye, Szolnok-Doboka, versenyre hívott bennünket. Ségény volna, ha lemaradnánk. De a mi járásunk, a gyalui, Utokban ugyancsak versenyre kelt az eperesével. Itt is meg kell, hogy álljunk a helyünket. A Magyar Népi Szövetség magyarországi tagjai pedig szintén versenyre hívta ki a napokban, hivatalosan. Mi vállalkozunk. Most aztán éj-tanappá téve dolgozunk, mert szegény nem akarunk a falunkban. Közben élvezte reggelijét. Bicskáját harisnyájához kötölte, majd befogta ál-

latait. Valamivel odébb ugyancsak gaz-dák szántortak. Egyik felénk közeledett. Pirooska András piróknak mutatkozott be.

— János bá, elvégeztük Gáruc Erzi földjét — mondja. — Most ki következik?

— Fogjatok neki Siket Imre földjének — mondja. — Nincs még itthon és négy gyermeke van, macháját elvették a ha-boru alatt, azóta sem tud mást venni — magyarlózza nekünk. — Neki van a leg-nagyobb szükség — irányítja Pirooska Szalmári János.

Magyarlóna gazdái április második vasárnapján a hadiözvegyek, árva-k és rokkantok földjét dolgozták meg és azokat, akiknek nincs igáskülöklök. Szal-mári János a kalákában dolgozók irán-nyitója. Huzódózva, csak hosszas kérle-lésre mondja el, hogy nem akarunk a fa-luban nélkülözni családunkat. Közönsé-gi munkával, önkéntesen segítenek azok, akik arra rászorultak.

— A falunak jó szíve van. No, de a verseny erre is áll. Fontos, hogy amelyik község vállal és végez több önkéntes munkát ezen a tavaszon? Mi, lónaiak a mi legtapasztaltabb alapján nem várunk idegenektől segítséget. Magunk orvosol-juk bajainkat.

Szalmári János gazda sokat olvasott. Tudja, hogy a falusi dolgozók képviselőinek nagyszámú jelenléte a Nagy Nem-zetgyűlésen arról tanuszkodik, hogy a Népköztársaságban valóban a népe a hatalom.

— Ma a városi dolgozókkal együtt mi is részt veszünk a versenyben. A verseny célja az, hogy a falusi dolgozók a városi dolgozókkal együtt a versenyben a legtapasztaltabb alapján nem várunk idegenektől segítséget. Magunk orvosol-juk bajainkat.

Három esztendővel ezelőtt re-pitette szerte a rádió a hírt, hogy az Északamerikai Egyesült Államok elnöke, Franklin Dela-no Roosevelt meghalt. A hír gyászba borította a világ béke-szerető embereit s ennek a gyásznak emlékezésével gondolunk ma is Rooseveltre.

Roosevelt polgár volt, aki hitt az amerikai kapitalizmusban. De ugyanakkor világos, tisztalátásu ember is volt, aki megértette, hogy a mai amerikai rendszer nem viselne el újabb világhábo-rút. Ebben homlokgyenest el-lentétes politikát követett, mint méltatlan utódai, Truman és társai, akik annakidején szem-forgatva ígérték meg sírjánál a roosevelti hagyományok hűsége követését.

Roosevelt a béke embere volt s a békét óhajította és építette a Szovjetunióval, a világ dolgozóinak hatalmas államával. Egyetértett a Szovjetunió veze-tőivel s mindenképpen Sztalin miniszterelnökkel abban, hogy a szocialista és kapitalista rend-szer között lehetséges a béke.

Ennek a gondolainak jegyzően vezette politikáját.

Roosevelt hatalmas népszerű-ségének erejével féken tudta tar-tani az amerikai trösztök min-denre kapható ragadozóit s az ország politikáját nem a nagy-törse, hanem az amerikai nép ér-dekei szerint igyekezett igazí-tani.

Ma Wallace politikájának egy-re növekvő népszerűsége mutat-ja: a roosevelti hagyománynak milyen mély gyökerei vannak az amerikai nép dolgozó millióiban. Wallace, aki továbbvivője és to-vábbfejlesztője a roosevelti poli-tikának, következetesen sikra-szál a Szovjetunióval és a dél-kelet-európai országokkal való békéért, a faji megkülönbözteté-sék megszüntetéséért, az ameri-kai dolgozók életszínvonalának felemeléséért, az amerikai nép szabadságáért. Egyre szélesebb körökre kiterjedő szabadság-mozgalma bizonyítja, hába próbálják félremagyarázni, meg-mérgezni Trumanék, a roosevelti békegondolatot nem lehetett megsemmisíteni.

A mártírhalált halt politikai foglyok emlékezete

BUKAREST. (Agerpres.) — A Volt Politikai Foglyok és Depor-táltak Nemzetközi Szövetségének napján, április 11-én Bukarestben nagyszabású ünnepség volt, ame-lyen azok emlékének áldoztak, akik életüket áldozták a fasizmus és reakció ellen, a békéért és a román népnek a tökéletes rabszolgaságból való felszabadításáért foly-tott harcban.

Sokszázan záródokoltak a dof-tanai börtönhöz, a különböző fe-lyárosi temetőbe és a többi he-lyekre, ahol az antifasiszta harco-sok vértanúhalált szenvedtek, il-letve ahol elfemették őket. A Cheneaz-temetőben emantolt Pin-tillie munkásszövő és a demokrá-ciáért életüket feláldozott több vasúti munkás sírjánál kegyeletes megemlékezés volt, amelynek so-rán Dranga Ion, Radu Nicolae és Vasile Gheorghe mondták em-

lélbeszédet, méltatva Pintillie Ilie tevékenységét és érdemeit a sza-badságharcban.

— Mi folytatjuk Pintillie Ilie harcát és maradéktalanul teljesít-jük a munkásoktáyra háruló nagy feladatokat, munkával való-sítva meg nemes célkitűzéseiket — tettek fogadalmat a szónokok.

A Colentina-temetőben, ahol Parvulescu Susana, az antifasisz-ta nők harcának hősi halottja pi-hen, a Romániai Demokrata Nők Egyesülete Szövetsége rendezett zá-rándoklatot és a sírnál Natalia Mustata beszélt.

Kereskedelmi és ipari vállalatok ideiglenes megadóztatása

BUKAREST. (Agerpres.) — A pénzügyminiszter megküldötte az ország pénzügyi hatóságainak az április 1-én megjelent új adótör-vények végrehajtási utasításait. Ezen végrehajtási utasítás szerint az 1948—1949. évre a kereskede-lmi és ipari vállalatok ideiglenes megadóztatása, az 1947 november 1 és 1948 március 31-e közötti tevékenységének 12 hónapra való kiegészítése alapján történik. Az adókövetések az április hónapban benyújtandó, szabvány adóvalto-mási ívek alapján történik.

Növekszik az állattáplálék, munkában a husfeldolgozó ipar

BUKAREST. — (Agerpres.) A Konzervipari hivatalban értekez-letet tartottak a hentesáru és huskonzervgyárak képviselői. Az értekezleten elhangzott jelen-tések szerint a beljöldi állattá-lomány örvendetesen emelkedik és ez lehetővé teszi a husfeldol-gozó ipar tevékenységének foko-zását.

A termelés fokozására a szak-mai ipar képviselőit a Konzerv-ipari hivatalnak részletes mun-kaanyagot terjesztettek elő, amely-ben rámutatnak a közellátás e-rezés történő javításának lehet-ségeire is.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távfeszély: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAB.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

Szórakozott ifjú hölgy

A Szabadság-téri látszerületben orvosnő ismerősöm injekciót készített. A pulton fölé nyitott aktatáskája. Az üzlet zsúfolt. Mellette fiatal hölgy áll, kezében szemüvegkeret. Egyszer csak látom, hogy nyugodtan belenyúl az orvosnő táskájába, kihúz onnan egy bélyegkeket ellátott pecsétes írást, szórakozottan eltépi, egyik felét a földre dobja, a másik felébe pedig becsomagolja a szemüvegkeretet. Mindezt valami álmodozó arckifejezéssel, szórakozottan.

— Mit csinál? — fordul hirtelen felé az orvosnő. Hiszen az... — és csak néz, mint aki nem hisz a szemének. — Hiszen eltépte a meghatalmazásomat! Tudja milyen fontos okmány ez? Három napig szalagáltam utánam!

— Igen? — kérdi a szórakozott ifjú hölgy — nem tudtam...
Már az egész üzlet idefigyel.

— Nem tudta? Hiszen ezzel az érvel eltephette volna a születési bizonyítványomat, vagy az orvosi oklevelemet is, mert magának egy darab papírra volt szüksége!
— Majd megragasszuk doktornő mondja részvétellel a látszerész és fejét csóválva nézegeti a már visszaadott, összegyűrt okmány féldarabját, meg a padlóra előkerült másik darabot.

Mindenki elépedve néz, csak a szórakozott ifjú hölgy nem. Nyilván természetesen tartja, hogyha az embernek egy kis csomagoló papírra van szüksége, egyszerűen denyúl egy idegen táskába és kivieszi onnan a kezéjébe eső papírdarabot. Nem mondja: bocsánat, vagy sajnálom, nem, 6 semmit sem mond. Egyszerűen kilibeg az üzletből, kétféle sarkain és azt mondja a látszerésznek: Viszont látásra!

Egy kisse mindnyájan azt kívánjuk neki, hogy bár esne orra a lépcsőn, azokon a magas sarkain...

TAGSÁGI DIJAINAK PONTOS FIZETÉSEVEL a magyar Népi Szövetség szemben, erkölcsi és anyagi kötelességnek tesszel eleget. Fizess járulékaidat — késedelem nélkül — közvetlenül a MNSZ pénztárához. (Farkas-utca 7 szám.) Ezzel megkíméled magadot és népi szervezetet is a felesleges költségekől. Ha megvárnod a pénzbeszedőt, inkasszókat kell fizetned.

340 MUNKÁST ALKALMAZ a Rosicai Vasművek és Uradalmak Rt. Azonnali alkalmazást kaphat 200 nem szakmunkás, 20 villany-szerelő, 50 lakatos, 30 öntő, 30 villanyhegesztő, 10 vasztergályos és 20 közműves. Fizetés a kollektív szerződés szerint.

CSIK MEGYE részére a Svájból vásárolt tenyészállatokból 10 tenyészállatot osztottak ki. Rövid időn belül tehenet és 1 bikát kap a megye, a mintagazdaság részére.

ARADON Brad Moise elbocsájtott vasúti tisztviselő, rendőrtisztnek adta ki magát és Dodica Simion aradi lakosnak hivatalos ügyben „közvetítő”-ként ajánlották. Az állandósított letartóztatást.

ZSIRSZÓDÁVAL LÁNCOLTAK Grosz Oszkár aradi szappangyáros, Schmidt János nyugalmazott tisztviselő és Gál Teréz aradi asszony Grosz Oszkár 4 hónapi, Schmidt László 6 hónapi fegyházra ítélték az aradi törvényszék népbírákkal kiegészített úrszótanácsa, míg Gál Terézét 2000 lej pénzbüntetésre ítélték.

ZIMÁNDUJFALU község határában Kozma Lajos 13 éves gyermek revolvert talált, amelyet jótársai kezébe adtak. A revolver elűlt, a golyó áthatott a gyermek felső combján és megakadt a lábszárcsontban. Súlyos sérüléseivel kórházba szállították.

VESZETT KUTYA GARAZDALKODOTT SINFALVÁN és több járó-kelőt — köztük Szabó Julianna négy éves kislányt — súlyosan megmart. A kutyát ártalmatlanná tették. A megmart személyeket azonnal beszállították a torlói kórházba, ahol védeltségben részesítették őket. A súlyosan összemarcangolt gyermek állapota életveszélyes.

SZÜRKE FERFI SPORTSAPKÁT találtak és szolgáltatottak be a központi rendőrségre. Igazolt tulajdonosa átveheti a központi rendőrség 67. számú szobájában 2. és 13 óra között.

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG kolozsvári szervezetének címe: Farkas-utca 7 szám. — Telefon: 12—65.

NÉGY ÉVI BÖRTÖNRE ÍTELTE a nagyváradi népbíró Dancsa Jácobot az Andrányi Vaskereskedelmi Rt. ügyvezetőjét az üzletvezetésben elkövetett súlyos szabálytalanságokért. Dancsa a „liborális politika” és a reakciós nagytöke egyik közismert képviselője volt. Tatarescu híve és politikai összeköttetéssel a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara elnöke, majd az Erdélyi Bank nagyváradi fiókjának, a városi vasút és az Andrányi Vaskereskedelmi Rt. ügyvezetője lett. Büntetését Krausz Samu igazgatót 100 ezer lej pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet kihirdetése után Dancsa Jácobot letartóztatták.

ROHAMMUNKÁT végeztek a Bolyai Tudományegyetem Sepsiszentgyörgyön szünetelő hallgatói. Lányok és fiúk — mintegy 25-en — rendbepozíciók a Károlyi Gáspár-utca hídjának környékét. Arkot ástak, lefolyósítókat helyeztek el és ezzel megszüntették a városrészt egyik legveszélyesebb fertőző részét. Ezenkívül útszabályozási munkát végeztek. A magyar főiskolai hallgatókon kívül vasutasok, katonák, pénzügyi tisztviselők jarták, szepittek Sepsiszentgyörgyön.

AMERIKÁBÓL IS SEGÍTHÉ BALÁZS PÁL ÖZVEGYÉT. A Magyar Népi Szövetség 1946. évi székely-úrvári helyi nagygyűlése után meggyilkolt demokrata harcos, Balázs Pál mártírhalálának híre Amerikába is eljutott. Balázs Pál özvegye most 50 dollár segítséget kapott a kanadai Kommunista Párt utján. Az összeget az amerikai dolgozók gyűjtötték össze Balázs Pál özvegyének.

HALÁLOZÁS. Örv. Marosi György né kéményseprő mesterné f. hó 9-én elhunyt, temetése 13-án délután 3 órakor lesz a temetői kapunál. A gyászoló család.

SZECSEY PÉTERNE kolozsvári, Kuun Géza-utca 2 szám alatt lakó asszonynak levele érkezett a Szovjetunióban lévő hadifogoly férjétől, a 775 számú táborból. A levél szerkesztőségünkben átvethető.

GYÜLÉSNAPTÁR:
Április 17-án, kedden délután 10 órakor II. kerületi szervezői gyűlés az Andrei Muresan-utca 9 sz. alatti kerületi székében.

Április 13-án, kedden délután 7 órakor az V. kerületi szervezői gyűlés a Tűr István-utca 38 szám alatti kerületi székében.

Teremtünk tömegsportot

A Román Népköztársaság sportéletének fellendítésére, a testnevelés eszméjének népszerűltetésére, de főleg a tömegsport megszervezése érdekében nyilvános vita alá bocsájtjuk a testnevelés legfontosabb ágait. Az alábbiakban BOGDAN Kálmán, a kiváló sportember cikkét közöljük a romániai uszósport helyzetéről.

Kérünk mindenkit, aki szívén viseli a romániai sport fejlesztésének kérdését, hogy hozzájárulásával, bírálatával, javaslatával egészítse ki a „VILÁGOSSÁG” sportankétját, amely a többi összes sportágakat is jelöli.

Miért nem fejlődik a romániai uszósport?

KOLOZSVÁR. — Ha visszatekinünk a romániai sportélet felszabadulás utáni eseményeire és eredményeire, jogos büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy a legtöbb sportágban felfejlődöttünk a legkiválóbb sportnemzetek mellé. Labdarugóink szép sikereket értek el, Moineák nevét megismerték egész Európában, teniszjeink világraszóló eredményekkel tették ismertté nevüket, tornászaink ragyogó győzelmekkel gyarapították a romániai sport jó hírét, birkozóinkkal, ökölvívóinkkal és asztaliteniszjeinkkel is komoly és egyenrangú ellenfélként kell számolni külföldön. Ez a hatalmas útemű fejlődés még csak csis eredménye annak a szakavatott, céltudatos munkának, amelyet a Népi Sportszervezet fejt ki s melynek célja az, hogy a sport az egész nép közkincsévé váljék és ne csak néhány kitenyészett sport-primadonna kiváltsága legyen, mint az a multiban volt.

Sajnálattal kell azonban megállapítanunk, hogy néhány fontos sportágban nem fejlődés, hanem visszacsúszás állott be. Ezek között is az első hely kétes dicsősége az uszósport.

Európában az uszósportban nálunk csak a bolgárok és az albánok gyengébbek. Közvetlen szomszédaink — e két nemzet kivételével — mind fejletti uszókultúrával rendelkeznek. A Szovjetunió Uszakov, Boicsenko, Meskov, stb., Jugoszlávia a Ciganovics, De Filipis, Cerer; Csehszlovákia Steiner, Bartheusek; Lengyelország Bohunsky; Magyarország Bárány, Csik, Tátos, Mitró személyében mindig rendelkezett klasszis uszókkal.

Uzósportunk annyira gyenge, hogy például Hollandia, Dánia, de Magyarország helyvalogatottjai is fölünyesen legyőznék a mi férfivalogatottjainkat. Ezekben az államokban a nők — többek között — 400 méter 5.16—5.30 időt usznak. Nálunk a legjobb, Reitscher 5.37-et. A 100 méteres hátuszásban 1.15—1.18 a külföldi nők ideje, nálunk 1.19-el férfi bajnokságot lehet nyerni, 200 méteres melluszásban 2.49—3 perc között váltakozik a legjobb női eredmény. Nálunk három percet sem tudtak elérni az elmúlt idényben.

Ennek a természetellenes elmaradottságnak mélyreható okai vannak. Komoly uszósport célrészhez három elengedhetetlenül fontos tényező szükséges: 1. megfelelő számú uszoda, 2. elegendő szakértő és edző és 3. tömeg. Románia a fenti három tényező közül egyikkel sem rendelkezik. A baj oka tehát itt van és itt kell keresnünk a megoldást is.

1. Uzoda-kérdés

Uzoda nélkül nincs uszás, ez az uszósport alapja. Külföldön mindenütt az uszodák száma állanak az újság rendelkezésére, nálunk 10—12 uszodával rendelkező város van. Ezek közül is csak Kolozsvárt, Temesváron, Nagyváradon, Marosvásárhelyen, Bukarestben és Nagyváradon van komolyabb értelemben vett uszósport. Érthetetlen, hogy olyan nagy városokban, mint Szatmár, Arad, Brassó, nem is beszélve a nagy régi városokról, nincsen uszoda. Nem fedett-uszodákra gondolunk, bár a további fejlődésnek ez nélkülözhetetlen feltétele, hanem nyitott strandokra. Fedett-uszoda nélkül is szép eredményeket lehet elérni. A jugszlávoknál: nincs fedett-uszodájuk s a szegediek is fedett nélküli neveltek olyan uszókat, mint a két Wannic, Boros Viktor, Mihályffy, Plejár, Tatabányán pedig Székely András, a két Angyal, Tapolecz, Pécséti Gróf Odán, Kaposváron Lengyel Árpád értek el világraszóló eredményeket, — fedett-uszoda nélkül.

Legelső teendők tehát megfelelő számú uszoda építése. A Népi Sportszervezetnek munkatervet kell kidolgoznia, összeköttetésbe kell lépnie a városok vezetőivel, a szakmunkásokkal. Közmunkával, munkásszolgálat segítségével, anyagi juttatásokkal komoly eredményt lehetne elérni az uszodáépítés terén. Nem akarunk túlszóba esni, de nem tagadható, hogy a strandok fontossága az egészség, a dolgozóké üdülése szempontjából. Elképzelhető, milyen nagy befolyásoló a nővér munkáján

annyi párát, kigőzögést, kormot tüdejébe szívó munkásnak, ha megfűrészi testét a kellemes, hűvös habokban. Köztudomású, hogy a levegő sohasem olyan tiszta és bacillusmentes, mint a víz szintje felett.

Külföldön, majdnem minden városban gyönyörű strandok vannak, pompás parkokban. A Szovjetunió már régen felismerte az uszás fontosságát s óriási összegeket áldozott uszodaépítési célokra. Nekünk is vannak lehetőségeink, hogy 100—150 strandfürdők legyen, mert minden szükséges nyersanyag felett bőségesen rendelkezünk.

2. Az edző-kérdés

Nem a nagybajuszos, csikostrikkó, kötéllizmu, régi tyukszemvágó-masször-uszómesterekre gondolunk, akik hevederrel tanították a páciens a háromtempójú melluszásra. Felkészült, szakképzett edzőkre van szükség, akik az uszás technikáját elméletileg és gyakorlatilag tökéletesen bírják, akik tisztában vannak a legújabb stílusok minden árnyalatával s szakértő szemük az első pillanabban felfedezi a tehetséget s felismerik a hibákat. Jó edző csodákat tud művelni. Vértessy József, a világ egyik legkiválóbb edzője, például a melluszónak indult Csik Ferencből gyorsuszó világbajnokot nevelt, a hátuszó Lengyel Árpád kitűnő távuszó lett a keze alatt, Szegedit az ismert mellusztó pusztán azzal, hogy kitétt fejét usztatta 2.50 alá vitte le 200 méteren. Tátos csak Sárosi edző irányítása mellett tudott nagy eredményeket felmutatni s mikor a fasztá rendszer Sárosi eltiltotta az uszoda látogatásától, rögtön visszaesett.

A jó edző apja, tanítója, barátja kell, hogy legyen uszóinak. Pontosan ismernie kell a keze alá került uszó életkörülményeit, lelkiállását, izomzatát, testi alkatát. Jó edző nem kényesírihet reá egyetlen stílust összes uszóra. Minden uszó testalkata más és más. Az edző kötelessége felismerni azt a stílust, amely legjobban megfelel uszójának. A los-angelesi Olimpia után, a dop-pingot japán uszók sikerének hát-táza alatt Magyarországon megpróbáltok az úgynevezett „japánkerek-tek” felállításával, a japán stílust meghonosítani. Ez a kísérlet a legteljesebb kudarca lett. Ami megfelelt a rövidkaru japánoknak, az nem volt alkalmazható a hosszkaru, magasanövésű uszóra.

Az edző sok mindenre képes, de természetesen csak a jó edző. Isten őrizzen hozzáértendő edzőt reaszabadítani az uszókra, mert rövid idő alatt a legtehetségesebb uszókat is örökre elrontja.

Tagadhatatlan, sok egyesületünk igyekezett az edzőválságot, magyar edzők meghívásával enyhíteni. Ezek az edzők hamarosan szép eredményeket értek el. Dienes (Nagyváradi), Róth-Ravasz (Temesvár), Nagyiványi, Harangozó, Lányi, Török

(Nagybánya), Kiss (Kolozsvár) kez-munkája ideig-óráig meglátszott uszóinkon. Sajnos távoztukkal az eredmények csakhamar leromlottak. Ha a hősi halált halt Csizsás Róbert — annak idején — szakértő klasszis mértföldköve. De rajta kívül még számos más tehetség sík-kadt el a hozzáértendő uszással foglalkozó vezetők kezén. Aranyossy, Békés, Bára, Bohuniczky, Baróci, Sarkadi, Váradi, mind meggannyi tehetség volt, akik csak edző hiányában nem értek el nemzetközi viszonylatban számottevő eredményt.

A megoldást a következőkben látjuk. Meg kell hírvni külföldről néhány edzőt s a nagyobb uszóközpontokban edző tanfolyamokat tartani. Azokat, akik a tanfolyamokat a leg-szorgalmasabban látogatják s a legnagyobb előremenetet tesutítják, a téli hónapok alatt fel kell küldeni Budapestre, ahol látogathatják az összes edzéseket s elajánlhatnák az uszókutatás tudományát. A Magyar Uszó Szövetség készséggel lenne segítségünkre s szívesen tartana tanfolyamokat edzőjelöltjeink számára. Ezzel elérnénk azt, hogy hamarosan rendelkezni 10—15 olyan edzővel, akik tisztában vannak az uszótechnika és pedagógia nagyobb vonalaival és munkájuk nyomán pezsgő uszóélet fakadna az uszoda-val rendelkező városokban.

3. Legyen az uszás tömegsport!

Végül, de nem utolsó sorban következnek a hermadik tényező: a tömeg. Minél nagyobb tömeget kell megnyerni az uszósport számára, azokban a városokban, ahol már van uszoda, be kell vezetni a kötelező oktatást a középiskolákban, a helybeli ifjúmunkás Szövetség pedig az iskolán kívüli ifjúságot is részesítse kötelező uszókutatásban. Ide kellene aztán az edzők, hogy az uszni tanuló ifjak ne a bajuszos csikostrikkós uszómester karmaiba kerüljenek és az egy-kettő-három útemre sajátítsanak el valami óbabilioni, hanem a korszerű uszó-stílust.

Hírvő versenyeket kell rendezni a legkiválóbb belsőit, esetleg külföldi versenyzők részvételével. Tömegováltókra kitűzött vándordíjakkal is komoly tömeget lehetne bekapcsolni az uszósportba.

Ha a javaslatokból, amelyeket csak vázlatosan érintettünk, tett válik, 2—3 év múlva nem kell fejcsóválva böngéznünk uszórekord-jainkat s lesznek uszóink, akiknek neveit éppen úgy megismeri majd a világ sporttársadalma, mint Moine, Rozenau, Korobján, Berta, Tán-sescu, Ruracné Bereczki Magda, Bodola, Bindea és Rang kapitány neveit.

BOGDAN KÁLMÁN

SPORTHIRADÓ

A VAS- ÉS FEMIPARI SZAKSZERVEZET sportosztálya, a Vasas április 14-én, szerdán délután 6 órakor az egyesület Március 6-utca 31 szám alatti helyiségében a falujáság felavatási ünnepséget tartja meg, melyre kéri az összes szakosztályok felelősei és versenyzőinek pontos megjelenését.

A KKASE kezdő tornászóinak vasár-napi versenye nagy sikerrel zárult. Az egyesület bizonyoságot tett, hogy élvonalbelinek ismert női csapatán kívül elsőrendű utánpótlással rendelkezik. Az eredmények a következők: Gerendán: 1. Weinrich Éva, 2. Laczó Júlia, 3. Bede Mária, Korlátón: 1. Bede Mária, 2. Laczó Júlia, 3. Babits Ilona, Gyűrűn: 1. Laczó Júlia, 2. Bede Mária, 3. Babits Ilona, Talajtornában: 1. Miloneanu Victoria, 2. Weinrich Éva, 3. Babits Ilona, Lóugrásban: 1. Laczó Ilona, 2. Weinrich Éva, 3. Bede Mária. Üztesen versenyben: 1. Bede Mária 43.3 ponttal, 2. Laczó Júlia 43.1 ponttal, 3. Weinrich Éva 41.9 ponttal és 4. Miloneanu Victoria 41.8 ponttal. A versenyzőket az egyesület szép kivétel plakettel és éremmel díjazta. A színvonalas verseny szíve Wolff Gabriella testnevelési tanár és Albert János sportoktató í-

dozatos munkájának eredménye. A versenybírók Schnofei Károly, Boros József, Albert János és Szabó Jenő személyében kitűnően működtek.

A MAGANTISZTVISELŐK ÉS KERESKEDELMELI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETÉNEK SPORTOSZTÁLYA rendezte meg az országban az első városközti szakszervezeti sport-versenyt a nagyváradi magánalkalmazottak szakszervezetének sportosztályával. A szervezet egyébként versenyben van a váradiakkal mind ügyvezetési, mind kulturális és ebből a versenybe a sportot is bekapcsolta. Versenyzámának torna, asztalitenisz, teke, labdarugás s sakk szerepelnek. E célból kétszeres tállakozó körében 60 sportolóval előzött Nagyváradon, azután pedig Kolozsváron mentek össze erejük. Az érdekes találkozó első fordulója április 16. és 17. napjain lesz.

STANCULESCU az Unirea Tricolor játékosát örökre leltették a játéktól az Unirea Tricolor-UDR mekközében tanúsított sportszerűtlen viselkedésért. Teodorcsu és Mihai nevű Unirea Tricolor játékosok nyilvánosság előtt megintésben re-azultak.

A kolozsvári MNSZ hírei:

A MNSZ kolozsvári szervező felhívja tagjainak figyelmét, hogy április hó 15-étől kezdve azok a tagok, akik tagsági díjukat nem a szervezet Farkas-utca 7 szám alatti pénztárába, hanem az öket lakásukon felkereső pénzbeszedőinknek fizetik be, a rendezés tag-sági díjon felül 20 százalékos pénzbeszedői jutalékot kötelesek fizetni.

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja valamennyi tagjának figyelmét arra, hogy a tagjai könyveket az 1946-as évrő

kicséréli. Kéri tagjait, hogy tagjai könyvük kicsérélése végett munkanapokon délelőtt 8. és 1. délután 4. és 7 óra között a Farkas-utca 7 szám alatti székében Csebi Jolán pénztárosnőnél jelentkezzenek. — Ki nem eszerelt tagsági könyveket érvényüket veszítik.

GYÜLÉSNAPTÁR:
Április 17-án, kedden délután 10 órakor II. kerületi szervezői gyűlés az Andrei Muresan-utca 9 sz. alatti kerületi székében.
Április 13-án, kedden délután 7 órakor az V. kerületi szervezői gyűlés a Tűr István-utca 38 szám alatti kerületi székében.

Készpénzzel vagy bélyeggel Harcos üdvözléttel fizethető a régi kivételes adó

BUKAREST. (Agerpres.) — A pénzügyminisztériumhoz számos és különböző kérések érkeztek, amelyekben felvilágosítást kérnek a bélyegilletéssel egyesített kivételes adó gyakorlati lerovásáról.

A beérkezett sokféle kérdésnek válaszul a pénzügyminisztérium körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz,

amelyekkel a következőket közölte:

„Az olyan árcedásoknál, amelyeknél a volt kivételes adót az egyesített bélyeggel kell leróni, a törvényben előírt hányad — az adó egyéni tetszése szerint — akár pénzben, a pénzügyigazgatóságnál történő készpénzletéssel (viza) vagy a számlára alkalmazott bélyeg-

ben egyenlíthetik ki. E fizetés bármelyik módja azonos értékű és az adó részéről törvényben előírt kötelezettségének teljesítését jelenti.”

A rendelet felhívja a figyelmet arra is, hogy a készpénzzel történő kiegyenlítés (viza) csak az ingó javak átruházásáról szóló okiratoknál kötelező.

Május 15-ig kérhető a lakásrekvirálási bonok meghosszabbítása

KOLOZSVAR. — A városi lakáshivatal hirdetményt tett közre, amely a hivatalos lap június 15-én megjelent 125. számában közölt 439 számú rekvirálási törvény alapján a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

A kolozsvári rekviráló bizottság részéről kibocsátott rekviráló bonok minden év április 23-án érvényüket veszítik, ha nem kéri-

azok meghosszabbítását még egy évre. Mindazok, akiknek rekvirálójuk van és ugyanaz a jogcímük, mint amikor a rekviráló bonok kapták, változatlan, kötelesek a rekviráló bizottsághoz kérelmet benyújtani, amelyben kéri a lejárt bonok meghosszabbítását. A kérvényben a következő adatokat kell feltüntetni:

A háztulajdonos (vagy a főber-

15) neve és keresztnéve, utca és házszám, a lakrész száma, emelet vagy földszint, a rekvirált helyiségek száma, a családtagok száma (azzal annak feltüntetésével, hogy hány 12 éven aluli gyermek van), a régi rekvirálóbon száma és keltezése.

Nem kell a régi bon megújítását kérnie annak, aki időközben szerződést kötött a háztulajdonossal vagy a ház gondnokával.

A kérvény április 15-től május 15-ig nyújtható be és ahhoz csatolni kell a rekvirálóbonot és a munkahely igazolványát. A kérvények minden munkanapon reggel 8 és 1, délután pedig 5 és 7 óra között nyújthatók be, kivéve a szombat délutánt. Érvényüket veszítik azok a bonok, amelyek megújítását május 15-ig nem kérték. A megújított rekvirálóbonokat bírósági uton megtámadni nem lehet.

A meghosszabbítási kérések magyar nyelven is benyújthatók.

Változatlan marad a házadó

BUKAREST. (Agerpres.) — A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint az épületek, a házak adóösszeírását az 1948—1949 évre elhalasztotta, illetve régi megadóztatását érvényben tartja.

Az ingatlanok utáni adó felhár az 1948—49 költségvetési évben változatlanul ugyanaz marad, mint amennyit az 1947. évi augusztus 15-én után állapítottak meg.

A múltévi augusztus 15-én után rögzített lejtben állapították meg újlag a házadót 1948 március 31-ig bezárólag. Ezt a megállapítást a pénzügyminisztérium rendelete az 1949 március 31-ig bezárólag hagyta érvényben.

Menniük az AGIR szilágymegyei tagozata

Személyenként 60 önkéntes munkaórát vállaltak Május 1-ig a szilágysági mérnökök

ZILAH. (Tudósítónktól.) — A vármegye-háza dísztermében tartották meg a szilágysági mérnökök első nagygyűlésüket, melyen kimondották az AGIR — Romániai Mérnökök Országos Szövetsége — szilágymegyei tagozatának megalapítását és megválasztották az AGIR szilágymegyei intézőbizottságát.

Az erdőmérnökök részéről Bulauca I. és Vanega A., a gazdamemérnökök részéről Dan C., Márton A. G., Andrea R. és Gelca V., a gépészmérnökök részéről Balásy Gáspár, az építészmérnökök

részéről Florianescio Jenő, a bányamérnökök részéről pedig Surciu Ioan mérnököket választották be az intézőbizottságba.

A gyűlésen minden egyes szilágymegyei mérnök arra kötelezte magát, hogy május 1-ig hatvan óra önkéntes műszaki munkát végez a termelés emelésének fokozása érdekében.

Az Ipari vegyészképzés biztosítását, a katonai adó csökkentését és magyar tannyelvű mezőgazdasági főiskola felállítását kéri

a Jasi kongresszuson a Kolozs Tudományegyetem hallgatói Tanulmányi verseny a két egyetem ifjúsága között

KOLOZSVAR. — A Romániai Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége — amint már jelentetük — Jasiban tartja meg harmadik országos kongresszusát, április 17—19. napján. Az ország különböző egyetemén és főiskoláin nagygyűléseken választották meg a kongresszusi kiküldötteket.

A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem diákja három, április 12-én délután tartotta meg előkészítő, kongresszusi képviselő választó nagygyűlést. A diákház nagytermébe zsúfolággal megölték a nagyérdemű lelkesedése löszpette lépett szónoki emelvényre Varga Lajos egyetemi hallgató, s üdvözölte a megjelenteket.

Nagy tetszéssel fogadták bevezető szavai után a gyűlés 6 tagú elnökségét vezető, majd a Bolyai Tudományegyetem tanári karának képviselő Vercze Teofil professzor üdvözölte a diákyűlést. Beszédében rövid visszatekintést nyújtott a diákság közelmúlt politikai életéről.

Ezután Lőrinc László, a RUFHOZ központi bizottságának tagja szavalt be a második egyetemi kongresszus óta tartó munkáról. Lezárta, hogy a kolozsvári diákság nagy vonalban megvalósította a feladatokat. Beszédében végül indítványozta, hogy a Bolyai Tudományegyetem ifjúsága tanulmányi versenyre hívja ki a Babes egyetem hallgatóit. Az indítványt a gyűlés megvázta.

A kimerítő beszámolót számos hozzászólás követte. Több javaslat hangzott el a jasi kongresszuson szavazandó kérdések ügyében. A felszólalók javasolták, hogy a megbízottak a kongresszuson tegyék szóvá a katonai adó eldőlésének kérdését, vagy a progresszív katonai adó bevezetését. Kivánták a felszólalók, hogy a megbízottak tegyék szóvá a magyar mezőgazdasági főiskola felállítását, az ipari vegyészképzést, a földművelésügyi felállításának, a külügyi kapcsolatok kimélyítésének és az egyetemi ifjúság ujjáépítési munkájának lebetűzését.

Három dologra legyetek büszkéek:

Az egyik, hogy felszólalóink közéletben is szerepet vállaltak és a munkájukkal és példájukkal együtt lehetnek részt egy boldog élet megteremtésében.

A második, hogy a marxizmus-leninizmus elterjedését tanulmányi versenyekkel és tudományos munkákkal.

A harmadik, hogy nép-demokratikus lehetünk. Népi demokratikusak kell lennünk és nem csak a demokráciának. Népi demokratikus, vagyis a népek közötti testvériség és béke legyen.

Ezért legyetek büszkéek és a munkájukat a szilágymegyei ifjúságunkkal együtt.

Kolozsvár, 1948. április 16. 19.

GAAL GÁBOR.

Bolyai Tudományegyetem Ifjúsága

A Medgyesi Első Üveggyár

nyerte meg a romániai üveggyárak termelési versenyét

BUKAREST. (Agerpres.) A romániai üveggyárak között — mint ismeretes — termelési verseny folyt.

A versenybírók április 7-én szemlét tartott a különböző üveggyárakban és ellenőrizte a termelési adatokat. Megállapította, hogy az üveggyárak az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium termelési tervzetét 36—104 százalékkal haladták túl.

Megállapította a versenybírók az is, hogy az üveggyárak jelentős megtakarítást értek el

a munkaidőben, amely 7—63 százalék között váltakozik és különösen az ablaküveg gyártásánál értek el jelentős munkaidőmegtakarítást. Ennek ellenére nagymértékben emelkedett a termelés eredményét. A nyersanyag felhasználásánál 8 százalékos időmegtakarítást értek el.

A pontosan ellenőrzött adatok alapján a verseny győztese a Medgyesi Első Üveggyár lett, amely földgázfűtéssel termel. A második az Ardeleana, a harmadik pedig a Flejori üveggyár.

Gyermekgyilkosság is szerepel a Goethe-utcai gyilkos tanya véres titkai között

Éles temették el gyermeküket a gyilkos nő

KOLOZSVAR. — Hétfő délután újabb helyszíni szemlét tartott a rendőrség gyilkossági csoportja a Goethe-utcai gyilkosságok színterén. Ezúttal Sorosán Agnest vezették elő, aki a bizottságot a gyermeksír helyére vezette.

A szomszédok egy eldugott zugában, fenyőfák törvényen ásták el a beszállt nő ujszülött gyermeküket. Alig néhány órányomra

előbukkant a kis fadohoz, amelybe az újszülöttet élve helyezték el és utána elásták.

A helyszíni szemle után a gyilkos nőt a rendőrök visszavezették a rendőrségre. A kisgyermek holttestét a törvényeségi bonctani intézetbe szállították.

Ezzel a Goethe-utcai gyilkosságok nyomozása lezárult. A vizsgálat adatai szerint Szabó József és Gábor Gábor a fasiszta csapatok visszavonuláskor Sorosán Agneshez és Juliához költözött. A két férfi együtt lakott a két nővel és az akkori zavaros viszonyokat kihasználva, sorra fosztogatták a környező házak lakóit.

Az 1944-es karácsonyi ünnepekre a két nő hazautazott Csikszentdomokosra szüleikhez és a két férfi egyedül maradt a házában. Az ünnepek után, 1944 december 27-én a késő esti órákban Szabó és Gábor együtt kártyáztak. A már erősen itálos férfiak összevisszalkoztak és a vita hevében Szabó József a kezébe vette a deronaggyal agyonverte barátját.

Szabó József felesége, Sorosán Júlia 1946-ban gyermeket szült, de Ágnes a gyermeket elvette anyjától — annak beleegyezésével — egy dobozba tette és elásta. A gyermekgyilkos nő beismerte, hogy a gyermeket élve temette el. A rablógyilkos Szabó Józsefet és bűntársait, a gyermekgyilkos Sorosán Agnest és Sorosán Julitát a vizsgálat befejezésével átadják az ügyészságnak.

Hatalmas tűz Kolozsváron

KOLOZSVAR. Ma, kedden, a kora délutáni órákban hatalmas tűz tört ki a Monostoru ut 119 szám alatti Zimmermann Mátton féle pánkhelyben. A helyszínrre kihívott tűzoltóknak sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A tűz elcsúszkolt a pánkhelyre és leégett a ház felkötete. Az anyagi kár jelentős.

Megmentették!

Hetvenötórás életre-halálra menő küzdelem után sikerült kimenteni a dorogi bányasomlaskor eltemetett várárt

BUDAPEST. — Feszült érdek- lődéssel kísérte figyelemmel az egész ország a dorogi bányasze- rencsétlenség eltemetett áldozatá- nak megmentésére irányuló erő- feszítéseket. A megfeszített mun- kával dolgozó mentőosztagok het- venötórás küzdelemmel győzedel- meskedtek a természet erői felett és a dorogi bányának sziklabör- ténjébe zárt Simon József vájárt sikerült megmenteniük.

zött magának. A szikla teljesen eltemeték, csak a fedezék mentet- te meg. Egy fél kulcsnyi vizet és egy néhány órát égő lámpával maradt sziklabörtényben. Alig eszedese- dett el a kőomlás, azonnal neki- lépett, hogy maga ássa ki magát. Tíz körmővel esett neki az alako- mos omladéknak. Vörös kezével, felszebelt térdelkél vájta magát mintegy nyolc méteres uton elő- re. Elfogyott a leve. Alig pihent egy-egy érányit. Tovább folytatta kétségbeesett küzdelmét az életért. Ugyanezen idő alatt a mentő- osztagok is megfeszített erővel küzdöttek magukat a betemetett táma folyósóinak omladékein. A

harmadik mentési napon, délben egy órakor hallották meg az elte- metett Simon József kopogását. Még másfél méternyi sziklaréteg után, négy órai komény munka után érték el hős tárgyat, aki pillanatokig a hős háza különre- hájában fekszik, hogy kipáncsja a borzalmas kőomlás fészékéből. Egy ember életéért, egy bá- nyász életéért folyt a küzdelem, de ez idő alatt a magyar sajtóban minden hír és szenzáció háttérbe szorult, mert az egész ország köz- véleménye csak a mentési mun- kálatok jelentéselt keresztje a hí- radások között. Győzött a munká- szolidaritás és Simon József meg- mentekült.

Fejszével agyonverte, majd kifosztotta áldozatát a máramarosszigeli gyilkos egyetemista

MÁRAMAROSSZIGET. — Pél- dátlan kegyetlenséggel elkövetett rablógyilkosság tartja izgalomban a város lakosságát. Kávai Kázmér, volt nyilas egyetemista különféle titeli mesékkal lakására csalta Wohl Rezső gazdag szigeti gazdál- kodót, fejszével agyonverte, majd az áldozatnál lévő 63 ezer lejt el- rabolta. A rablógyilkos egyetemista a gyilkosság éjszakáján ki akarta vinni áldozatának holttestét a Ti- szához, hogy ott a vízbe dobja, de a hatalmas természet embert nem bírta elhurcolni. Miután ez a terve nem sikerült, az elvetemült gyilkos másnap reg- gel két fuvarost fogadott, akiknek

az előzőleg ládába gyömöszölt hul- lát azzal adta át, hogy a ládában egy döglött disznó van, amit el akar ásatni. Maga a gyilkos is a fuvarosokkal ment. A holttestet tartalmazó ládát a városból mint- egy 18 kilométerre fekvő Egres- erdőbe szállította. Itt egy megfe- lelő rejtékhelyen megállította a kocsit. Mikor a fuvarosok a néhez lá- dát leemelték, leejtették és az szétnyiták. A fuvarosok megdöb- benve látták, hogy nem állati, ha- nem egy borzalmasan összeron- csolt emberi hullát szállítottak. Kávai Kázmér revolverrel kény- szerítette a megrenált embereket, hogy a holttestet ássák el. Majd

mindegyiknek három-háromezer lejt adott, hogy halgassanak. A nyomozás során súlyos gya- nuokok alapján Kávai Kázmért a rendőrség őrizetbe vette, de a gyil- kos egyetemistának sikerült a szig- eti rendőrség fogdájából meg- szökni. Minden nyom arra mutat, hogy valahonnan motorkerékpárt szerzett magának és azzal a ma- gyar határ felé menekült üldözői elől. A szűkésben levő rablógyil- kos kézrekerítésére országos körö- zést adtak ki. Fényképes rádió- gram utján megküldték a magyar hatóságoknak is. A holttestet szállító fuvarosokat — Orosz Pétert és Crisan Vasilel — a rendőrség őrizetbe vette.

A Jugoszláv Öt éves Terv első évének adataiból

Készül a fotóipar, jövőre már filmet is csinálnak a jugoszláv gyárakban

A Jugoszláv Népköztársaság iparának hatalmas fejlődéséről számol be az Ujvidéken megjelent „Magyar Szó” napilap cikke. A Jugoszláv Öt éves Terv első évében már olyan dolgok valósul- tak meg, amelyekre a múlt, iparilag elmaradt Jugoszláviájára még csak gondolni sem mert. Az első jugoszláv fényképezési cikkeket és nyersfilmeket előállító gyár munkájáról szóló kis riportot az alábbiakban kö- szöljük.

Öt éves Tervünk első évében üzem- be helyezték a kombinátus fényké- pézeti papirgyárát. Működik a fényképezési kellékeket gyártó osztá- ly is. Felépültek a kombinátus Irodáépülettel és a raktárépülettel is befejezéshez közeledik. Már a gyárba való belépésekor csodálattal éjt az a nagy tisztaság, amely nélkül el sem lehet képzelni a fényképezési anyagok gyártását. Miután belépünk a gyárépületbe, egy elcséttített folyosóra jutunk. Onnan balra és jobbra nyílnak a különféle osztályok. Ezekben vegyít- tik, akárcsak valami varázskonyhá- ban a papír készítéséhez szükséges vegyszereket keverékeket. Egy óriási világos tereben áll a gép, mely a papírt bárítéttel látja el. Ez a réteg a fényérzékeny rétegek alapja és ezt a munkát nap- pali fényben is lehet végezni. Hosz- szú szalagokban, forró levegőn ke- resztül kerül a bárít a hengerekbe, utána ismét feltekeresedik a papírt. Amikor ez megtörtént, emulzió-ré- teget visznek a papírra, majd az utolsó munkafázis a fényérzékeny zselatin felkenése. Ez a művelet majdnem egészen betsötétített helyi- ségben történik. Szárítás után a papír fényező gépbe kerül. Ezután már csak a vágás és felülvizsgálat következik. Hoszú asztalok mellett munkások ülnek és minden papír- lapot gondosan megvizsgálják. A hibátlannak talált papírt fekete pa- pírba és sajtőkészítésű dobozokba csomagolják.

lőtt üvegpapír előállítására szolgál. Plotnikov Maksz mérnök, a gyár műszaki vezetője, sokéves gyakor- lattal rendelkezik. Elmondja, hogy egyelőre csak bromizált papírt ké- szítenek normál-fotózatokban. A vállalat egy másik szakembere má- solási próbákat mutat a örszaha- sonlított két a külföldi Gewaert anyaggal. Örömmel állapítjuk meg, hogy jóformán semmi különbség sincs a világhíres papír és hazai anyagunk között. A gyár termelése rövidesen ellátja az egész ország fotopapír-szükségletét. Nemsokára sorozatban gyártják majd a külön-féle fényképezőgép-állványokat, re- tusáló pultokat és egyéb fényképé- szeti segédeszközöket is. Eddig eze- ket is külföldről hoztuk be.

A kombinátus tovább fejlődik. Ha- marosan vegyianyaggyártat épít és ozalit-papír készítéséhez is új épü- letet emel. Ez a papír építészeti és egyéb műszaki másolásokhoz szük- séges. Tervünk harmadik esztende- jében pedig a gyár valószínűleg fil- meket is előállít. A gépműhelyben már készíttik az ehhez szükséges felszerelést. A kombinátus teljesen függetleníti majd fényképezési és filmiparunkat a behozattól. Ha- zánkban állítják elő a fényképezési anyagokhoz szükséges vegyszerek többségét is. A gyárnak van egy osztálya, ahol képes-levelezőlapokat készítenek. Amikor meglátogatjuk az osztályt, éppen pólai képeslapokon dolgoz- nak.

Fényképezésünk és fotoamatőreink nagy örömmel köszöntik ezt az új gyárat és eddigi sikereit. SZEGŐ MIKLÓS

ADAS-VÉTEL

GYERMEKKOCSIK, szonyegek, butorok, írógépek, ruhaneműk s különböző használt tárgyak vétele és eladása. „Unicum”, Kossuth La- jos-utca 10. 1527
KERESÜNK női kabáthoz jó mi- nőségű szőrmebélést. Ajánlatokat „Szőrmebélés” jelígre a kiadóhiva- talba. 2100
DÍÓFAGYÓKÉR komplekt kom- binált szoba-butor olcsón eladó. — Masarik-utca 37, balra, Gantz. 2108
ELADÓ 5 darab autógumi, mely gyermekkocsi és hálószoba butor. Magyar-utca 52. 2151
KERESEK megvételre egy jó- karban levő főzőkemenct. Eger, Árpád-út 23. 2148
ELADÓ Erdős Renée könyvsoro- zat. Cím a kiadóban. F
ELADÓ szép konyhaberendezés. Bartha Miklós-utca 6 szám, első ajtó. 2178
EGY díófa francia háló és rőkamio vázak nagyon olcsón eladók. Eötvös- utca 12. Asztalosnál. 2154
MAGYAR állami 10 lőeresző géz- lokomobil-gép eladó. Érdeklődők a címüket a kiadóba „Gőzgép” jel- ígre sziveskedjenek leadni. 2174
OLCSÓN eladó Blau Punkt zene- szekrény, zaffírúsz pilkuppel. Horea- ut 38. Fegarasai cukrászda, délután 5—7-ig. 2173
ELADÓ 40 méhkapta, vagy tár- sulnék méhészetbe. — Kerékpár, méhviszák, nyulkeze, 1 és 2 áru létra, gyermekjáróka. Pap-utca 54.
NEUMANN varrógép, karika- hajós eladó. Rákóczi-út 46. 2162

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelígs hirdeté- seknél 10 lej pótdíj fizetendő. I ság-levelezés szavankint 6 lej. Szóghirdetés szavankint 6 lej. Közzag- dasági hirdetés szavankint 3 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. Nyilttér sza- vankint 12 lej.
ELADÓ olcsón modern ebédlő- butor. Hosszú-utca 31, délután 4— 8-ig. 2173
ELADÓ jókarban levő gyermek vaságy, sodronyos. Bukaresti-utca (volt Apafi) 109. 2158
MEGVÉTELRE keresek fekete, sima plüss bundát. Malinovszki-tér 14. Accipe Károlyné. 2172
ELADÓ új szürke, modern zakó öltöny, erős magas termetre. Dózsa György-utca 27, emelet, hátul. 2155
800-AS Hoffer cséplőszekrény, új szíjazattal eladó. Megtekinthető: Szamosközi-utca 90. 2160
ELADÓ két ruha és egy felöltő 16—17 éves fiú részére. Rákóczi-út 72, emelet balra. 2158
SÜRGŐSEN, olcsón eladó modern díófurniros kombinált szobabutor, külön darabonként is. Horea-út 62. 2160
INGATLAN-LAKÁS
ELCSERÉLNEM központban lévő 2 szoba és külön konyhából álló la- kásomat, 2—3 szoba összkomfortos lakással. Attila-út, Erzsébet-út, Sza- badság-tér környékén. Cím a kiadó- ban. 2077
ELADÓ 3 szobás ház. Stramba- utca 23. Kétyvízkút. 2159
ELADÓ, átvehető szoba-konyhás, gyümölcsös telek. Házsongárdban. Érdeklődni: Csillagvizsgáló-utca 57. 2169
ELADÓ sürgősen 2X1 szoba- konyha, éléskamra és pince, külön telek. Cím a kiadóban. 2157
KERESEK sürgősen 2-től 4 szoba komfortos lakást, költségek megtérít- tésével. Érdeklődni „Terno” úgynök- ségnél, Kádár-utca 2, délelőtt. 2169
EGY vagy kétszobás lakást, kom- fortos, keresek a belvárosban. Cím a kiadóban. 2177
KÉT jobb nő a város szívében la- kást kaphat 15-ére. Cím a kiadóban. 2108
ELADÓ 2 lakrészes ház, esetleg lakrészenként is. Cuza Voda-tér 5, alsó csengő. 2170
PEST környékén levő házamat elcserelelném kolozsvári házzal. — Lujtsz Blank (volt Uzoni Fosztó)- utca 25. 2163
KICSI különbéjratu udvari szoba azonnal kiadó. Címeket „Azonnali” jelígre kiadóba kérek. 2161
DIÁKLEÁNY lakótársnőt keres. Szentegyház-utca 3, II. 5. 2175
KÖZPONTBAN kiadó különbé- jratu szépen butorozott szoba für- dőszobával. Einstein-utca 15. Simon. 2179
BELVÁROSI 3 szoba összkomfor- tos lakásomat elcserelelném központ- hoz közelfekvő 2 szoba összkomfor- tos lakással. — Sport gyermekkocsi eladó. Március 6-utca 4. II. emelet, ajtó 14. 2179 Cora. 2109

ALLÁST KERES
BECSÜLETES főzni tudó min- denes, helyet keres azonnalra. Fo- dor, Arany János-utca 15. II. em. 5 ajtó. 2169

ALLÁST KAPHAT
GYERMEKSZERETŐ mindenest- keresünk április 15-re, vagy május 1-re. Cím a kiadóban. Érdeklődni 1—3 óráig. 2142
JÓ családból való, egyedülálló idősebb nőt keresek háztartásom vezetésére. Cím a kiadóban. 2167

KÜLÖNFÉLEK
MENYASSZONYI ruha, fátyol és koszoru eladása és kölcsönzés nagy választékban az „Orchidea”-nál. — Dózsa György-utca 12. 1376
MENYASSZONYI ruha, fátyol és koszoru eladása és kölcsönzés, nagy választékban az „ORCHIDEA”-nál. Dózsa György-utca 22.
CSINOSNAK mondott, jó meg- jelenésű leány, házasság céljából megismerkedne egy 30 év körüli komoly gondolkodású iparossal. — Címeket „Megtérítés” jelígre. B/3027
INTELLIGENS házvezetőnő. 46 éves, jól főz. állást keres. Vidékre is megy. Jó bizonyítvánnyal ren- delkezik. Florilor-utca 15, ajtó 11. Cora. 2109

SICULIA S. A.
vatta és filcgyár
iradakegyisége. áthelyezte
a Kossuth Lajos-u. 5 sz. I. em. alá

Eladó
modern es antik butor, valamint diványok elő- n: 63 áron
Kosztó,asztalosnál
Kolozsvár, Moflár 8, az udvarban

Gyapjú-fésűök
figyelmébe!
Használat de jókarban lő- gőz-fésűért forduljanak a bi-atommal hozám
Lengyel Géza
CISNADIE Jud. Sib u

Bevezetett
Rövidáruüzlet
központban áruval
és berendezéssel áradó
„Műveltség” jelígre a kiadóban

Kalácska
Mártoni szőlő 5 öveke-ete közpon- tban állat gyáriott litűrd minőségű gyümölcsöz korlátlan mennyiségben kapható
Kolozsvár, Gy. y-utca 1 szám
alatti raklárn utján. Ugyanott első osztályu dug- szolt és hordós borok olcsó árban szintén kaphatók